

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ

ΣΤΕΡΕΑΣ

ΘΕΜΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΛΑΜΙΑΣ

ΛΑΜΙΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 81

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

μαρία ζησίμου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΠΕΛΙΑΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Ἡ Μελέτη γιά τήν ἀξιοποίηση τοῦ Κάστρου τῆς Λαμίας, μᾶς ὁδήγησε σέ ὠρισμένα συμπεράσματα μέ βάση τά στοιχεῖα πού εἶχαμε στή διάθεσή μας γιά τήν κοινωνική -- πνευματική -- καλ -- λιτεχνική ζωή τῆς πόλης.

Τίς ἀπόψεις μας τίς παρουσιάζουμε σέ γενικές γραμμές χωρίς νά φτάνουμε μέχρι τήν ὑλοποίησή τους σέ ἀρχιτεκτονικά σχέδια ὅπως συνηθίζεται ἀπό τοὺς ἀρχιτέκτονες μελετητές.

Καί αὐτό γιὰτί πιστεύουμε ὅτι δέν εἶναι σωστό νά βγαίνουν συμπεράσματα στό τραπέζι ἑνός μελετητή καί νά παρουσιάζονται στό κοινωνικό σύνολο σάν τετελεσμένα γεγονότα χωρίς οἱ ἀρμόδιοι φορεῖς νά ἔχουν πάρει ἐνεργό μέρος στή διαδικασία πού ὁδήγησε σ'αὐτά τά συμπεράσματα.

Γιά μᾶς βέβαια τά Ἀρχιτεκτονικά Σχέδια θά ἦταν ἡ εὐκολή λύση πού θά ἱκανοποιοῦσε τόν ἐγωκεντρισμό μας.

Ὅμως ἄλλο τό εὐκολο καί ἄλλο τό σωστό.

θεωροῦμε λοιπόν τήν ἐργασία μας αὐτή σάν μιά πρώτη φάση τοῦ προβληματισμοῦ γιά τήν ἀξιοποίηση τοῦ Κάστρου.

Τό ^{θά} ἄν/ὀπάρξει δεύτερη φάση " ὑλοποίησης " σέ ἀρχιτεκτονικά σχέδια, αὐτό θά ἐξαρτηθῆ ἀπό τήν ἀπόδοχή ἢ μή τῶν προτάσεών μας ἐπὶ τοὺς ἀρμόδιους φορεῖς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Πάντως ἀπό τῆ μεριά μας μένουμε μέ τήν ἐντύπωση ὅτι μπορέσαμε νά κάνουμε ἕνα θετικό βῆμα πρὸς τῆ σωστή κατεύθυνση.

ΛΑΜΙΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ '81

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΑΝΤΕΣ

α) ΜΑΡΤΙΑΖΗΣΙΜΟΥ--ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ

β)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΑΜΙΑΣ

Κατά τή μυθολογία ή Λαμία κτίστηκε από τό Λάμιο, γιό του 'Ηρακλή καί τής 'Ομφαλής ή από τή Λαμία Βασίλισσα τών Τραχινίων, κόρη του Ποσειδῶνα.

Οί 'Ιστορικοί ὁμως θεωροῦν ὅτι ή Λαμία, κτίστηκε από τοὺς Μακεδόντες μετά τό 426 Π.Χ.. Σ'αυτό συνηγορεῖ καί ή πολυγωνιακή δομή ἑνός μέρους, τοῦ Δυτικοῦ τοίχους τοῦ ὄρουρου της πού εἶναι ὁ χρησιμοποιούμενος τρόπος δομῆς τῆς τελευταίας τριακονταετίας τοῦ 5ου Π.Χ. Αἰῶνα.

'Η πρώτη μνημόνευση σέ γραπτό, γίνεται στήν περιγραφή ἑνός σεισμοῦ, πού ἔγινε μετά τό 426 Π.Χ. από τόν Καλλακτιανό Δημήτριο. Ὅπως οἱ περισσότερες πόλεις κατά τήν ἀρχαιότητα ἔτσι καί τήν πόλη τῆς Λαμίας, περιέβαλλαν τείχη καί εἶχε 'Αιρόπολη.

'Η ἔκταση πού καταλάμβανε ή πόλη, ὑπολογίζεται σέ 804 στρέμματα περίπου, τό σχῆμα της ἦταν ἑλλειψοειδές μέ μεγαλύτερο ἄξονα μήκους 1280 μέτρων.

Τό 356 Π.Χ. ὁ Φίλιππος κατέβαλε τή Θεσσαλία, μέχρι τίς Θερμοπύλες καί ή Λαμία πέρασε στήν κυριαρχία τών Μακεδόνων.

Περίπου τό 280 Π.Χ. ή Λαμία μετέχει στήν Αἰτωλική Συμμαχία καί μαζί μέ τό Θαυμακό ἦταν δυό ὄχυρά. 'Η Συμμαχία μέ τοὺς Αἰτωλοῦς, ὀδηγεῖ τήν πόλη τόν 3ο Π.Χ. Αἰῶνα σέ μεγάλη αἵγλη καί τήν ἐποχή αὐτή ἐπικρατεῖ τό ὄνομα τῆς πόλης. Οἱ κάτοικοί της ὀνομάζονται πλέον Λαμιεῖς.

Μετά τήν πτώση τών Αἰτωλῶν, ή Λαμία συνδέθηκε καί πάλι μέ τοὺς

Θεσσαλούς.

Μέ τήν υποδούλωση τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων ἀπό τοῦς Ρωμαίους καί ἡ Λαμία ἀκολουθεῖ τήν τύχη τῶν ἄλλων πόλεων.

Περί τό 19 Μ.Χ. ἡ Λαμία ὀνομάστηκε Σεβαστή. Δέν ὑπάρχουν στοιχεῖα γιά τήν Λαμία τήν ἐποχή τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, εἶναι ὅμως ἡ ἐποχή πού πρωτοεμφανίζεται τό ὄνομα Ζητούνιο. Ἡ μετονομασία φαίνεται ὅτι ἐγινε κατὰ τοῦς χρόνους μετὰ τόν Ἰουστιανό. Τό νέο ὄνομα ἐμφανίζεται μέ διάφορες μορφές κατὰ τίς διάφορες ἐποχές, Ζητούνιον, Ζητόρνια κατὰ τοῦς Βυζαντινοῦς.

Ἀργότερα περιῆλθε στήν κυριαρχία τῶν Ἑνετῶν καί ἀργότερα τῶν Καταλανῶν, δείγματα δέ τῆς Καταλωνοκρατίας σώζονται στό Κάστρο πού αὐτή τήν ἐποχή ἦταν σπουδαιότατο.

Κατά τή διάρεια τῆς Τουρκοκρατίας ἡ πόλη ἔζησε σέ ἀφάνεια καί φτώχεια.

Οἱ Ἕλληνες κατοικοῦσαν στή Νότια πλευρά τοῦ Λόφου τοῦ Φρουρίου, ἐνῶ οἱ Τούρκοι μέσα στό Φρούριο καί στήν Ἀνατολική πλευρά τοῦ Δυτικοῦ Λόφου, γιά νά ἐπιβλέπουν τοῦς Ἕλληνες.

Ἐπίσης τούρκοι κατοικοῦσαν καί στήν κοιλάδα ὅπου βρίσκεται σήμερα ἡ πλατεία Λαοῦ καί εἶχαν ὠραίους κήπους στά Πηγαδούλια.

Οἱ διάφοροι περιηγητές πού ἐπισκέφτηκαν τήν Λαμία, ὁ Ἐλβίας τό 1668, Τσελεμπής 1706, Παῦλος Λουκάς καί ἄλλοι, τήν περιγράφουν ὡς μιά γραφική πόλη μέ 3 - 5 χιλιάδες κατοίκους Ἕλληνες καί τούρκους.

Μετὰ τήν ἀπελευθέρωση ἀπό τοῦς τούρκους, ἡ Λαμία βρέθηκε σέ ἄθλια κατάσταση καί ἡ πόλη παρουσίαζε περισσότερο τήν ἐμφά-

νιση τουρκικῆς πόλης.

Σιγά - σιγά ανοικοδομοῦνται ἔλα και περισσότερα σπίτια και ἡ πόλη ἀναδιοργανώνεται και στο τέλος του 19ου Αἰῶνα οἱ περιηγητές τῆν περιγράφουν σαν μιὰ πόλη μέ ἀρκετή κίνηση και κατά του Α. PHILIPPION εἶχε 6.889 κατοίκους.

Παράλληλα ἡ Λαμία δέν ξεφεύγει ἀπό τῆν τάση τῆς ἐποχῆς σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ ρυθμό τῶν σπιτιῶν πού εἶναι ὁ Νεοκλασικισμός.

Γύρω στά 1850 μέ κορύφωσή του στο τέλος του 19ου Αἰῶνα και στις ἀρχές του 20ου, τὸ κέντρο τῆς πόλης γύρω ἀπό τίς τέσσερεις πλατεῖες καλύπτεται μέ τὰ νέα ρυθμοῦ σπίτια, ὅπως και ἡ ὑπόλοιπη πόλη. Ἔτσι γεννήθηκε ἕνα πολεοδομικό σύνολο εὐχάριστο τὸ ὅποιο χαρακτήριζε τῆν πόλη μέχρι και τὰ τελευταῖα χρόνια.

Σήμερα ἡ πόλη τῆς Λαμίας, λόγω ἐλλείψεως σωστοῦ σχεδιασμοῦ ἔχει ἐξελιχθεῖ σέ μιὰ καιόγουστη τσιμεντούπολη ὅπου βασιλεύει τὸ πολεοδομικό χάος για τῆν ἐξυπηρέτηση του ἰδιωτικοῦ κέρδους, πού βαθμιαία ἀλλά σταθερά ὀδηγεῖ στήν καταστροφή τῆς πόλης ὅπως συνέβη και μέ τῆν πρωτεύουσα.

Οἱ λίγοι χῶροι πράσινου πού προβλέπονταν ἀπό τὸ σχέδιο πόλεως ἐξ'αίτίας τῆς ἀδυναμίας ἀποζημιώσεως ἀπό τόν Δήμο, ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλον οἰκοδομοῦνται.

Λείπει ἀκόμη ἀπό τῆν πόλη ἕνα ὀργανωμένο σύνολο κοινοχρήστων χώρων για τῆν ἀξιοποίηση του ἐλεύθερου χρόνου τῶν κατοίκων και τῆν Καλλιτεχνική και Πνευματική τους καλλιέργεια.

Οἱ ὑπάρχοντες σήμερα ἐλεύθεροι χῶροι για τῆν κοινωνική ἐπαφή τῶν κατοίκων εἶναι οἱ πέντε διαμορφωμένες πλατεῖες τῆς " Β-

λευθερίας " , " Λαού " , " Διάκου " , " Θεάτρου " και " Πάρκου " .

Σάν πνεύμονες πράσινου μπορούν να θεωρηθούν οι λόφοι των " Τριών 'Ιεαρχών " , του " 'Αγίου Λουκά " , του " Προφήτη 'Ηλία " , και του λόφου του " Κάστρου " , στά βορειοανατολικιά της πόλης .

Τό " Κάστρο " , είναι κτισμένο πάνω στά έρείπια των 'Αρχαίων τείχων .

Στή βόρεια μεριά του " Κάστρου " , υπάρχουν και σήμερα αρχαίοι πολυγωνικοί όγκόλιθοι . Στά χρόνια του 'Ιουστινιανού , ή 'Αιρολαμία , όχυρώνεται μέ καινούργια τείχη .

Στά τείχη του " Κάστρου " υπάρχουν τά ίχνη από όλες τις εποχές από τις προσθήκες που έκαναν οι εικάστοτε κρατούντες του " Κάστρου " , και από τά δικά τους όχυρωματικά έργα (Βυζαντινοί , Φράγκοι , Καταλανοί , Τοῦρκοι) .

Τήν εποχή του "Οθωνα , κτίστηκε μέσα στό " Κάστρο " ένα οικόδομημα που χρησίμευε για καταυλισμό στρατιωτικών μονάδων και για αποθήκευση πολεμοφοδίων , οι λεγόμενοι " Στρατώνες του "Οθωνα " .

Τό 1841 από κεραυνό πήρε φωτιά τό αποθηκευμένο μαρούτι μέ αποτέλεσμα να σκοτωθούν δυό άνθρωποι , να τραυματιστούν πολλοί , να γκρεμιστεῖ ή στέγη του Στρατώνα και να καταστραφούν πολλά σπίτια της Λαμίας .

Σήμερα οι " Στρατώνες του "Οθωνα " όπως και όλόκληρο τό " Κάστρο " , έχουν έγκαταλειφθεῖ στις καταστροφικές επιδράσεις του χρόνου και των σεισμών .

Παλαιότερα είχε διατυπωθεῖ ή άποψη της κατεδάφισης των " Στρα-

τώνων του "Οθωνος" γιατί δήθεν καταστρέφουν τόν όλο χώρο και άλλοιώνουν τήν φυσιογνωμία του Μνημείου, πράγμα βέβαια, πού δέν ισχύει, γιατί από ότι αναφέρεται παραπάνω, τό Μνημείο είναι ένα Μωσαϊκό προσθηκῶν διαφόρων στοιχείων μέσα στους λίθωνες και όχι ένα άτόφιο Μνημείο μιᾶς συγκεκριμένης εποχῆς όπως είναι ή " Ακρόπολις " τῶν Ἀθηνῶν.

Τό συγκεκριμένο κτήριο είναι λοιπόν μιᾶ ψηφίδα ενός Μωσαϊκοῦ πού θά χάσει τήν φυσιογνωμία του εάν αφαιρεθεῖ αὐτή ή ψηφίδα, και πού ἐξ ἄλλου είναι μιᾶ μαρτυρία γιά τήν Ἱστορική εξέλιξη τῆς Λαμίας, ή οποία πρέπει νά παραμείνει, και μάλιστα νά αξιοποιηθεῖ κατά τέτοιο τρόπο, ὥστε νά μπορεῖ νά δεθεῖ μέ τήν σημερινή κοινωνική πραγματικότητα και νά προσφέρει στήν ανάπτυξη της. Νά μή μείνει δηλαδή μόνο ένας άπλός Μουσειακός Χῶρος γιά μελετητές - αρχαιολόγους - τουρίστες και ἐκδρομεῖς, αλλά νά γίνει ένα ζωντανό κύτταρο τῆς κοινωνικής και πνευματικής ζωῆς τῶν κατοίκων τῆς Λαμίας.

Μέ αὐτό τό σκεπτικό πιστεύουμε ότι θά πρέπει νά γίνει μιᾶ γενική μελέτη τῶν προβλημάτων τῆς πόλης ὁλοκληρῆς και τῶν κατοίκων της και νά γίνει μιᾶ γενική ὁλοκληρωμένη και σοβαρή ἀπάντηση στά σημερινά προβλήματα τῆς κοινωνικής ζωῆς τῶν κατοίκων.

Όμως ή προοπτική αὐτή ξεφεύγει ἀπό τά ὅρια τῆς συγκεκριμένης μελέτης, ή οποία θά περιοριστεῖ στήν πρόταση ἀξιοποίησης τοῦ " Κάστρου ", ή οποία θεωρεῖται ἀπό τόν μελετητή ὡς ένα θετικό βήμα αλλά όχι ὁλοκληρωμένο και ικανό νά δοθεῖ λύση στά κοινωνικο - πνευματικά προβλήματα τῶν κατοίκων τῆς Λαμίας, ὡς ἐνιαίου κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἡ πρότασή μου έχει δύο σκέλη.

1ον Γενικά τήν 'Αναστήλωση του " Κάστρου " τής Λαμίας
καί τήν συντήρησή του, χωρίς νά επέκταθούμε σέ λειτο-
μέρειες.

2ον) Είδικά τήν αξιοποίηση του " Κάστρου " τής Λαμίας.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΗΣ ΛΑΜΙΑΣ

Ἡ πρόταση αξιοποίησης ἀφορᾷ ὀλόκληρο τό Κάστρο ἀλλά κυ-
ρίως ἐντοπίζεται στό κτήριο πού βρίσκεται μέσα σ' αὐτό
γνωστό σάν " στρατώνες τοῦ " Ὁθωνα " .

Τό κτήριο ἔχει Σχήμα Ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου μέ πλευ-
ρές μήκους πρὸς Βορρά καί Νότο - περίπου 14 μ. καί πρὸς
'Ανατολάς καί Δυσμάς, περίπου 66 μέτρα.

Ὁ περιμετρικός του τοίχος ἔχει πάχος περίπου ἕνα μέτρο.
'Ἐσωτερικά χωρίζεται σέ διαμερίσματα ἀπό τοίχους 0.6 μ.
περίπου.

Ὁ ἐσωτερικός χῶρος πρὸς Βορρά εἶναι ὁ μεγαλύτερος σέ ἐμβα-
δόν ἀπό ὅλους τοὺς ἄλλους καί ἔχει ἐσωτερικές διαστάσεις
12.00 x 28,80 μ. καί ἐμβαδόν 345,6 μ². Τό ὕψος τοῦ τοί-
χου πού τὸν περιβάλλει εἶναι περίπου 6.40 μ.

Ἐπειδή οἱ διάφορες ἐκδηλώσεις λόγω συρροῆς πολλῶν ἀτόμων
ἀπαιτοῦν καί μεγάλο χῶρο, γι' αὐτό φρονοῦμε ὅτι θά πρέπει
νά χρησιμοποιηθεῖ γι' αὐτό τό σινοκό ὁ ἐσωτερικός χῶρος πρὸς
βορράν, ὁ ὅποιος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπό τοὺς ὑπάρχοντες
καί ἐπὶ πλέον δίνει τή δυνατότητα προσαρμογῆς του σέ μιᾶ
ἢ περισσότερες ταυτόχρονα ἐκδηλώσεις.

Αὐτό μποροῦμε νά τό ἐπιτύχουμε μέ ἐλαφρές κατασκευές οἱ

όποτες θά μπορούν νά στήνονται καί νά μετακινούνται εύκολα γιά τή δημιουργία διάφορων χώρων ανάλογα μέ τίς παρουσιαζόμενες ανάγκες.

Αυτό σημαίνει ότι εντός από τήν γενική ανάστυλωση του κτηρίου - στέγης καί τοίχου - όσον αφορά τόν έσωτερικό χώρο πρός βορρά, ή χρησιμοποίησή του σαν χώρου έκδηλώσεων δέν θά απαιτήσεται επέμβαση μέ μόνιμες κατασκευές οι όποτες όπωσδήποτε θά πλήγωναν τό κτήριο καί θά αλλοίωναν τήν μορφή του. Άλλά ή λύση αυτή έχει ακόμα τό πλεονέκτημα ότι στό άπώτερο μέλλον - όπου πιθανόν οι γενικές κοινωνικές καί πνευματικές συνθήκες θά έχουν πιθανόν διαφοροποιηθεί καί δέν θά εξυπηρετεί πλέον ή θέση του Κάστρου γιά τέτοιου είδους έκδηλώσεις - θά μπορεί ή αίθουσα αυτή νά δοθεί σέ κάποια άλλη χρήση ή όποια θά εξυπηρετεί τήν κοινωνική ζωή του τόπου.

Οι διάφοροι χώροι, συνολικά πέντε, πού βρίσκονται στό Νότιο τμήμα του κτηρίου, θά πρέπει νά αξιοποιηθούν γιά τήν φύλαξη αρχαίων αντικειμένων κατά μεγάλες χρονολογικές περιόδους.

Προτείνουμε δηλαδή τήν δημιουργία Μουσείου πού σήμερα λείπει από τήν πόλη της Λαμίας καί νομίζουμε ότι δέν υπάρχει καταλληλότερος τόπος γιά νά τό φιλοξενήσει από τό Κάστρο πού αποτελεί καί τό ίδιο ένα αξιόλογο Μνημείο.

Συνολικά ό χώρος πού όρίζεται νά δοθεί γιά Μουσείο έχει διαστάσεις 12.00 x 24.00 μ. , έμβαδόν 288 M² καί ύψος μετρούμενο από τήν Νότια Πλευρά 9.20 μέτρα.

Πάντως ή πρόταση νά γίνει όλόκληρο τό κτήριο χώρος Μουσείου

νομίζουμε ότι θα σταρτήσει τό Κάστρο από τήν δυνατότητα να γίνει ξανά ένας χώρος ό όποτος θα παίζει σημαντικό ρόλο στην ζωή τής πόλης όπως και τότε πού ήταν πραγματικό Κάστρο.

Θά λέγαμε μάλιστα πώς σάν χώρος Μουσείου για τόν κάτοικο τής πόλης, ό ρόλος του δέν θα άλλαζε και πολύ από τόν σημερινό, γιατί είναι βέβαιο ότι τά αρχαία αντικείμενα δέν θα τά επισκεφθετ - αν τά επισκεφθετ - περισσότερο από δύο ή τρεις φορές στην ζωή του.

Τό Κάστρο λοιπόν θα γίνει χώρος πρός άγραν ξένων, περαστικών - μελετητών, και αυτό μέ τήν προϋπόθεση ότι τά αρχαία αντικείμενα θα έχουν μια κάποια αρχαιολογική αξία και ό ενδιαφερόμενος δέν θα μπορεί να τά δετ κάπου άλλου όπου ή προσπέλαση θα είναι πιο εύκολη μια και θα πρέπει να διασχίσει υλόκληρη τήν πόλη, μέ τό ήδη υπάρχον κυκλοφοριακό πρόβλημα τό όποτον θα επιβαρύνει ακόμα περισσότερο, μια και δέν υπάρχει ακόμα κατ'εὐθείαν σύνδεση του Κάστρου μέ τήν 'Εθνική 'Οδό.

Βλέποντας το λοιπόν απ'αυτή τή σκοπιά και λαμβάνοντας υπ'όψιν τό οικονομικό κόστος συντήρησης, διαφύλαξης και προστασίας των αρχαίων αντικειμένων και του ίδιου του Κάστρου, φρονούμε ότι ή πρόταση αυτή να γίνει αποκλειστικά και μόνο Μουσείο, δέν θα έχει τήν αναμενόμενη επιτυχία και αποτελεσματικότητα και επομένως δέν είναι ή ενδεδειγμένη.

Για να μην γίνεται προβληματική ή συγμέντρωση πολλών ατόμων αλλά όσο γίνεται πιο εύχρηστη άπαιτετ βοηθητικούς χώρους

καί λειτουργίες τίς όποτες έλαττώνουμε βέβαια, στό ελάχιστο δυνατόν καί όρίζουμε νά στεγαστούν στό κεντρικό τμήμα του κτηρίου για νά έξυπηρετούν καί τούς έπισκέπτες του Μουσείου καί τούς κοινωनों των έκδηλώσεων.

Τό κεντρικό τμήμα έχει διαστάσεις 12.00 X 10.20 μ. περί - που καί έμβαδόν 122,4 μ2.

Αποτελεται δέ από τέσσερις χώρους από τούς όποιους τόν μεγαλύτερο δίνουμε για τή στέγαση αναψυκτηρίου καί τούς υπόλοιπους τρεις για χώρους υγιεινής μοιρασμένους στά δύο φύλα.

Η λύση αυτή προτείνεται για νά αποφευχθεί ή κατασχευή προχείρων ή μονίμων κτισμάτων τά όποια όνόμα καί μορφολογικά αν έδεναν μέ τά υπάρχοντα κτίσματα θά αλλοίωναν τήν μορφή του συνόλου.

Τό κτήριο του Ο.Τ.Ε. ήδη δίνει σαφώς τήν έννοιαν αυτού που θέλουμε νά πούμε.

Καί θά ήταν βέβαια σωστό νά απαλλάξει τόν χώρο του Κάστρου από τήν έτσι κι'άλλοιώς έντός χρόνου καί τόπου, παρουσία του.

Όσον αφορά τίς δύο πρώτες λειτουργίες που αναφέραμε πιο πάνω - εκδηλώσεις καί φύλαξη αρχαίων αντικειμένων - θά μπορούσαν καί επιβάλλεται ειδικά για τήν πρώτη ή πραγμάτωσής των νά λαμβάνει χώρα όχι μόνο έντός του κτηρίου, αλλά καί εις τόν χώρο που εύρίσκεται έντός του κτηρίου καί έντός των τοίχων του Κάστρου.

Θά έχουμε δηλαδή υπαίθριους χώρους εκδηλώσεων οι όποιοι

μπορούν να διαμορφωθούν κατάλληλα αποφεύγοντας βέβαια οποιοσδήποτε αλλοιώσεις ή καταστροφές στοιχείων του Κάστρου.

Τό ίδιο πιθανόν θα μπορούσε να γίνει και για τα αρχαία αντικείμενα στον υπαίθριο χώρο γύρω από τό Μουσείο.

Εάν βέβαια κριθεί σιόπιμον και έφικτόν από τούς άρμόδιους σ'αυτά τά θέματα κρατικούς φορείς.

Αυτή ή λύση πιστεύουμε ότι δίνει τή δυνατότητα διατήρησης τής Μνήμης τών Ιστορικών εξέλιξεων τής πόλης και συγχρόνως τό δίνει μέ τή σημερινή πραγματικότητα τής οποίας βοηθά τήν ανάπτυξη και καλλιέργεια.

Βέβαια θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ή πρότασή μας περιέχει στοιχεία συγκεντρωτισμού σε μιά εποχή πού ή αποκέντρωση λειτουργιών έχει γίνει επιτακτική ανάγκη.

Όμως λαμβάνοντας υπ' όψει τό πολεοδομικό χάος τής πόλης, τή σημερινή έλλειψη πνευματικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας - εξ' αιτίας τής καπιταλιστικής δομής τής κοινωνικής ζωής - θεωρούμε ότι τουλάχιστον σε πρώτη φάση δεν θα πρέπει να κατακερματισθεί τό άγνωστο, σε μās τουλάχιστον, δυναμικό τών κατοίκων τής πόλης αλλά να συγκεντρωθεί να του δοθεί ή δυνατότητα σωστής καλλιέργειας και ανάπτυξης και όταν κριθεί ότι έχει φτάσει σε ίκανο - ποιητικά επίπεδα τότε και μόνο τότε να του δοθεί ή δυνατότητα αποκέντρωσης μέ τή δημιουργία κατάλληλων πνευματικών και καλλιτεχνικών κέντρων σε έπιλεγμένα σημεία τής πόλης. Για μās βέβαια πού κάνουμε αυτές τίς προτάσεις, θα ήταν έ-

πιτυχία αν μετά την υλοποίηση των προτάσεών μας παρουσιαζόταν επιτακτική ή ανάγκη αποκέντρωσης των λειτουργιών που προτείνουμε για την αξιοποίηση του Κάστρου. Αν και βέβαια, κανείς δεν αποκλείει αν κριθεί σκόπιμον οι εκδηλώσεις στο Κάστρο να είναι τό επιστεύασμα μικρότερης πνοής εκδηλώσεων που θα λαμβάνουν χώρα σε διάφορα μικρότερης σημασίας κέντρα - κοινωνικής - πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής.

Αυτή σε γενικές γραμμές είναι η πρότασή μας για την αξιοποίηση του κτηρίου των " ΣΤΡΑΤΩΝΩΝ ΤΟΥ ΘΩΝΑ " και γενικά του ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΗΣ ΛΑΜΙΑΣ και εύχόμαστε να βρεθ την κατάλληλη ανταπόκριση από τους αρμόδιους Κρατικούς φορείς, τα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης και τον ίδιο τό Λαό της Λαμίας.

Νομίζουμε ότι τό πρώτο βήμα έγινε. Τό επόμενος βήμα ελπίζουμε να είναι ένας πλατύς διάλογος ανάμεσα στους ενδιαφερομένους φορείς, που θα εμπλουτίσει τις προτάσεις αυτές με καινούργια στοιχεία, με καινούργιες σκέψεις και εμπειρίες, με τελικό σκοπό την υλοποίησή τους, για να επιτευχθεί ή αναγέννηση της κοινωνικής - πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής της πόλης της Λαμίας.

Πιστεύουμε ότι τό Τ.Ε.Ε. Ανατολικής Στερεάς με τά στοιχεία που του παρέχουμε μπορεί " ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ " να αναίξει ένα πλατύ διάλογο.-

ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΑΝΤΕΣ

ΛΑΜΙΑ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ '81

α) ΜΑΡΙΑ ΖΗΣΙΜΟΥ - Αρχιτέκτων

β)